ars pro toto

Vedecký a umelecký časopis
Science & Art Journal

Ročník: V.
ISSN 1338-6913

2
2016

HUDOBNÁ A UMELECKÁ AKADÉMIA JÁNA ALBRECHTA
Banská Štiavnica s.r.o.
Ján Albrecht Music and Art Academy

Botanická 2 / 969 01 Banská Štiavnica / SLOVAKIA
E-mail: info@huaja.org Tel: +421905 520 508
www.huaja.org

Zábery z 5. Medzinárodného hudobného festivalu SCHEMNITIENSIS
Photos from the 5th International Music Festival SCHEMNITIENSIS

A. Fraioli, B. Neumann, V. Hárs

A. Fraioli, P. Pažický, J. Gréner

P. Tomko, A. Marec

B. Ágoston, C. Pengő, P. Harságyi, Á. Murányi

Duo D'amore: E. Tsai, W. Feasley

I. Černecká, F. Pergler

A. Marec, P. Tomko

Sára Medková, Ivo Medek

Vedecký a umelecký časopis Hudobnej a umeleckej akadémie Jána Albrechta Banská Štiavnica

Science & Art Journal of Ján Albrecht Music and Art Academy Banská Štiavnica

Periodikum ***ars pro toto*** – medzinárodný vedecký a umelecký časopis, vydávaný vydavateľstvom HUAJA dvakrát ročne
Periodical ***ars pro toto*** – international Science & Art Journal, edited by HUAJA two times in a year

Editor: Zuzana Martináková, Centrum pre vývoj a výskum v oblasti umenia a vedy, Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta Banská Štiavnica / Artistic and Scientific Research Centre, Ján Albrecht Music and Art Academy Banská Štiavnica, Botanická 354/2, SK-969 01 Banská Štiavnica, Tel: +421 905 520 508
E-mail: martinakova@huaja.org

Všetky publikované vedecké štúdie a články sú recenzované
All published scientific papers and articles have been peer reviewed

Redakčná rada / Editorial Board: Zuzana Martináková – hudobná veda / musicology, Roman Dykast – hudobná estetika / music aesthetics, Peter Šidlík – hudobná veda / musicology, Ján Gréner – hudobná interpretácia / performing art, Ivan Zvarík – hudobná interpretácia / performing art, Martin Štúr – filozofia, estetika, semiotika / philosophy, aesthetics, semiotics, Klement Mitterpach – filozofia / philosophy, Kurt Richard Labacher – literatúra, psychológia, pedagogika / literature, psychology, pedagogy

Obálka – záhlavie / Cover – head-line: Marek Lichard
Obálka – predná strana / Cover – foreside: Záber zo slávnostných promócií, 25. 6. 2016
Obálka – zadná strana / Cover – hind-side: Zábery z aktivít HUAJA / Photos from JAMAA activities, 2016
Foto © Peter Ivaška, Ľubomír Lužina
Grafická úprava / Graphical design: Peter Ivaška
Jazyková korektúra slovenských textov / Proofreading of Slovak texts: PhDr. Tatiana Žáryová
Distribúcia / Distribution: Andrea Martináková, Tel. +421 907 113 878, E-mail: info@huaja.org

Názory a stanoviská autorov sa nemusia stotožňovať s názormi a stanoviskami redakčnej rady. Redakcia si vyhradzuje právo zverejniť vybrané príspevky. Nezverejnené príspevky autorovi nebudú vrátené. Redakcia bez konzultácie s autorom nemení ani neskracuje príspevky.

Views and opinions of the authors may not be equated with the views and opinions of the editorial board. Editorial board reserves the right to publish selected papers. Unpublished contributions will not be returned to author. Editorial board does not change or abbreviate the contributions without consultation with the author.

Podrobnosti o možnostiach publikovania príspevkov, predplatného a poplatkov za publikovanie: www.huaja.org, resp. otázky adresujte na: info@huaja.org
More information about publishing contributions, subscriptions and charges for publishing:
www.huaja.org, resp. questions to: info@huaja.org

ISSN 1338-6913
Vydavateľstvo HUAJA
Copyright © 2016 by HUAJA

EDITORIAL

Vážení čitatelia,
v tomto roku pokračuje druhé číslo piateho ročníka medzinárodného vedeckého a umeleckého časopisu *ars pro toto*, ktorý vychádza dvakrát ročne. V tomto čísle informujeme o piatom medzinárodnom hudobnom festivale *SCHEMNITIENSIS* Hudobnej a umeleckej akadémie Jána Albrechta, o návšteve ministra školstva a o *14. Medzinárodnom seminári: Progresívne metódy v hudbe a umení*. Dôležitou súčasťou časopisu je uverejňovanie vedeckých štúdií z oblasti humanitných a umeleckých vied domácich i zahraničných autorov. Informujeme tiež o Erasmus mobilitách a o umeleckých, vzdelávacích a vedeckých aktivitách, ktoré súvisia so životom HUAJA v Banskej Štiavnici. Veríme, že si aj v tomto čísle časopisu *ars pro toto* nájdete svoju rubriku a stanete sa našimi pravidelnými čitateľmi. Redakčná rada sa teší na vaše názory a podnety.

Dear readers,
the second number of the fifth volume of our international scientific and artistic journal *ars pro toto* continues in this year. It is published twice a year. In this number we inform you about the 5th International Music Festival *SCHEMNITIENSIS* of Jan Albrecht Music and Art Academy Banská Štiavnica (JAMAA), visit of minister of education and about the *14th International Seminar: Progressive Methods of Music and Art Analysis*. An important part of the journal is the publication of scientific studies in the field of the human and artistic sciences written by domestic and foreign authors. We also report about the Erasmus mobilities and about the artistic, educational and scientific activities related to the life of JAMAA in Banská Štiavnica. We believe that even this number of the journal *ars pro toto* will be attractive and you become our regular readers. Editorial board looks forward to your comments and suggestions.
Zuzana Martináková

OBSAH / CONTENT

Editorial 4

Štúdie / Studies
Dykast, Roman: Vliv mechanistické filosofie na formování základů hudební harmonie na pozadí dobového estetického sporu 5
Influence of Mechanistic Philosophy on Formation of Music Harmony Fundamentals on the Background of Aesthetic Dispute 11
Šidlík, Peter: Pokusy o riešenie problému indukcie v novovekej metodológii a filozofii vedy 12
Attempts to solve the problem of induction in modern period methodology and philosophy 18
Zvarík, Ivan: Interpretačno-umelecký pohľad na postavu Štelinu v opere Eugena Suchoňa *Krútňava* 19
Character of Štelina in the opera *Katrena* by Eugen Suchoň from performing and artistic view 21
Krák, Egon: Sprievodca hudbou storočí 22
Music Guide Through Centuries 25
Martináková, Zuzana: Transfer vlastnosti jedného umeleckého druhu na iný umelecký druh 26
Transfer of Artistic Quality from One to Another One Art 32

Zo života HUAJA / From the Life of JAMAA
Zábery z 5. medzinárodného hudobného festivalu SCHEMNITIENSIS
Photos from the 5th International Music Festival SCHEMNITIENSIS 2
Návšteva ministra školstva, vedy, výskumu a športu / Visit of Minister of Education 25
Aktivity v rámci programu ERASMUS+ / Activities in frame of programme ERASMUS+ 33
Martináková, Zuzana: Skladatelia a interpreti v tvorivých prienikoch / Musicians and Composers Exchange 33
Martináková, Zuzana: 5. Medzinárodný hudobný festival SCHEMNITIENSIS
5th International Music Festival SCHEMNITIENSIS 34
Kraus, Róbert: 14. medzinárodný seminár: Progresívne metódy analýzy v hudbe a umení
14th International Seminar: Progressive Methods of Music and Art Analysis 34
Zábery z koncertu študentov a medzinárodného seminára / Photos from Student's Concert and International Seminar 35
Zábery z promócií a koncertov HUAJA / Photos from the Graduation Ceremony and Concerts of JAMAA 36

SCHEMNITIENSIS
5. Medzinárodný hudobný festival v Banskej Štiavnici
23. apríl – 7. júl 2016

Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta Banská Štiavnica (HUAJA) poskytuje hudobné a umelecké vzdelávanie a pravidelne usporadúva koncertné aktivity s prezentáciou domácich i zahraničných hudobných umelcov. Od roku 2012 pravidelne usporadúva v jarných a letných mesiacoch Medzinárodný hudobný festival v Banskej Štiavnici. Doterajšie festivaly svojím zameraním sú atraktívne a stretli sa s veľmi priaznivým ohlasom.

Hlavným partnerom piateho ročníka festivalu bol Fond na podporu umenia, ktorý zároveň podujatie finančne podporil. Festival pozostával z koncertov jazzovej a vážnej hudby rôznych historických období až po súčasnosť. Cieľom podujatia bolo aj naďalej pokračovať v pravidelnej prezentácii hudobného interpretačného umenia v rámci medzinárodného hudobného festivalu, ktorý takýmto spôsobom motivuje a inšpiruje mladých umelcov k zvyšovaniu kvality interpretačného hudobného umenia a tiež vytvára priestor pre nadviazanie umeleckej spolupráce. Dôležitou súčasťou festivalu bola prezentácia a konfrontácia umelcov z domáceho a zahraničného prostredia, ktorá takto vedie k získavaniu cenných interpretačných skúseností a k vytváraniu názorových estetických hodnotení. K nemenej dôležitým cieľom patrila propagácia slovenského a zahraničného hudobného umenia v meste Banská Štiavnica a tiež prilákanie domáceho a zahraničného publika.
V rámci piateho festivalu sa prezentovali: 23. 4. Koncert vážnej a jazzovej hudby: Antonio Fraioli – klarinet, Salerno (IT) spolu s pedagógmi a študentmi HUAJA: Ján Gréner – viola, Adam Marec – gitara, Peter Pažický – klavír, Balázs Neumann – klavír, Viktor Hárs – basová gitara, Csaba Nagy – bicie (Program: H. Neumann, W. A. Mozart, F. Schubert, A. Fraioli); 5. 5. Orchestrálny koncert: ŠKO Žilina, Alena Kropáčková – spev, Chelsea Gallo a Maan Khalife – dirigovanie (Program: F. M. Bartholdy, L. v. Beethoven, W. A. Mozart); 21. 5. Koncert z tvorby slovanských autorov: Ida Černecká – František Pergler, klavír štvorručne (Program: A. Dvořák, I. Zeljenka, S. Rachmaninov); 25. 5. Koncert HUAJA: Sarah Putz – spev, Matej Árendárik – klavír (Program: G. F. Händel, W. A. Mozart, G. Rossini, V. Bellini, F. Mendelssohn-Bartholdy, F. Schubert, J. Brahms, R. Strauss, J. Strauss II, F. Lehár); 28. 5. Koncert študentov a pedagógov HUAJA: Martin Peták – saxofón, Igor Fudra – gitara, Roland Horváth – saxofón (Program: R. Horváth, Ch. Parker, Ch. Corea, D. Ferreira, Z. de Abreu, J. Garbarek, K. Burrell, F. Churchill, K. Dorham, E. Garner, M. Peták, J. Filip, N. Adderly, R. Brecker, J. Redman, D. Sanborn); 31. 5. Jazzový koncert: Peter Tóth – gitara a jeho hostia (Program: P. Tóth, D. Maščuchová); 25. 6. Koncert Ivo Medek, Sára Žalčíková (Program: J. S. Bach, I. Medek / S. Medková, P. Graham); 25. 6. Koncert Knutdut men (HU): Béla Ágoston – tenorový a sopránový saxofón, Ákos Murányi – altový saxofón, Csaba Pengő – kontrabas, Péter Hársági – bicie; 28. 6. D'Amore Duo (USA): Emily Tsai – hoboj, William Feasley – gitara (Program: M. Ferraris, G. F. Händel, R. Pearl, A. Piazzolla, P. Madlem, E. Elgar); 7. 7. Záverečný koncert festivalu: Peter Tomko – akustická gitara, space drum a ďalšie nástroje, Adam Marec – klasická gitara (Program: Š. Rak, M. D. Pujol, M. Tesař, C. Domeniconi, J. Jirmal, E. Gismonti, P. Bellinati).

Mimoriadne dôležitá bola návšteva talianskeho umelca – klarinetistu Antonia Fraioliho zo Salerna (Conservatorio Di Giuseppe Martucci, Taliansko), ktorého koncert a workshopy boli podporené v rámci programu Erasmus+ Európskou úniou a na tieto podujatia mali voľný vstup nielen študenti a pedagógovia HUAJA, ale aj verejnosť.

Realizácia festivalu, ktorá umožňuje pravidelnú konfrontáciu domáceho a zahraničného interpretačného umenia, je tak mimoriadne dôležitou platformou pre zvyšovanie interpretačnej úrovne študentov a pedagógov v konfrontácii s umelcami – profesionálmi medzinárodnej a svetovej úrovni.

Festival nesporne prispieva k zvyšovaniu duchových a kultúrnych hodnôt človeka a už v súčasnosti má svoje stále publikum.
Zuzana Martináková

14. Medzinárodný seminár: Progresívne metódy analýzy v hudbe a umení
28. – 29. október 2016

Medzinárodný seminár *Progresívne metódy v hudbe a umení* sa pravidelne uskutočňuje každé dva roky na Slovensku od roku 1990, spočiatku v Dolnej Krupej, od roku 2000 v Banskej Bystrici a od roku 2014 v Banskej Štiavnici. V súčasnosti hlavným usporiadateľom je Slovenská muzikologická asociácia a Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta Banská Štiavnica a koná sa v spolupráci s Universität für Musik und darstellende Kunst (Viedeň) a s Fakultou múzických umení, Akadémie umení (Banská Bystrica). Hlavným partnerom projektu bol Fond na podporu umenia, ktorý finančne podujatie podporil.

14. Medzinárodného seminára sa zúčastnili muzikológovia, skladatelia a študenti zo Slovenska z viacerých vysokoškolských inštitúcií (HUAJA, UKF Nitra, FMU AU Banská Bystrica, UMB Banská Bystrica a i), Rakúska a Čiech (JAMU Brno, HAMU Praha). Jednotlivé príspevky mali predovšetkým analytický charakter a dotýkali sa problematiky analýzy hudby diel 20. a 21. storočia, pričom z oblasti iných druhov umenia to boli príspevky zamerané najmä na analýzu literárneho diela, manažmentu, vzťahu matematiky a hudby, štatistických a matematických analýz, vzťah literárneho textu a hudby. Vybrané príspevky budú publikované v dvojjazyčnom zborníku Vedecké, umelecké a filozoficko-estetické reflexie a vo vedeckom a umeleckom časopise Ars pro toto, ktorý vydáva HUAJA. Tieto texty slúžia aj ako materiál pre výučbu hudobnej analýzy, estetiky, filozofie, výtvarnej vedy a iných príbuzných disciplín na vysokých umeleckých školách.

Na seminári so svojimi príspevkami aktívne vystúpili: Roman Dykast (CZ), Ivo Medek (CZ), Sára Medková (CZ), Edgar Omar Rojas Ruis (MEX) a zo Slovenska Egon Krák, Anton Steinecker, Belo Riečan, Zuzana Martináková, Ján Gréner, Andrea Martináková, Martin Štúr, Peter Šidlík, Klement Mitterpach a Róbert Kraus.

Zámerom seminára bola konfrontácia progresívnych metód analýzy v oblasti hudby a umenia na medzinárodnej platforme a tiež získanie záujmu o analytické metódy v hudbe a umení najmä u mladých ľudí (študentov a mladých absolventov umeleckých vysokých škôl). Podnetné a zaujímavé diskusie viedli aj k novým úvahám o realizácii ďalších projektov a o rozšírení o odborníkov z ďalších oblastí vedy a umenia.
Róbert Kraus

Tento projekt podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia

fond na podporu umenia

Zábery z koncertu študentov a z medzinárodného seminára
Photos from Student's Concert and International Seminar

Jazzový koncert študentov, 14. 5. 2016

Koncert študentov, 14. 5. 2016

Mgr. art. Béla Ágoston, Martin Peták, 28. 5. 2016

Študenti HUAJA, Salamandrové dni, 10. 9. 2016

doc. Roman Dykast, CSc.

MgA. Edgar Omar Rojaz Ruiz, Ph.D.

prof. Ing. MgA. Ivo Medek, Ph.D.

prof. RNDr. Beloslav Riečan, DrSc.

Zábery z promócií a koncertov HUAJA
Photos from Graduation Ceremony and Concerts of JAMAA

A. Marec, I. Zvarík, 11. 11. 2016

A. Marec, S. Papp, F. Peltzer, 10. 12. 2016

I. Szigeti, E. S. Kövári, 10. 12. 2016

I. Zvarík, E. Cáhová, 11. 11. 2016

HUDOBNÁ A UMELECKÁ AKADÉMIA JÁNA ALBRECHTA
Banská Štiavnica s.r.o.
Ján Albrecht Music and Art Academy
Botanická 2 / 969 01 Banská Štiavnica / SLOVAKIA
E-mail: info@huaja.org Tel: +421905 520 508
www.huaja.org